

ООН и СЕ осъждат ромските гета в Европа, включително в България

ООН и Съветът на Европа осъдиха днес все по-широко прилаганата практика да се създават гета за ромите на Стария континент и все по-честите случаи на прогонване на цели общности.

В съвместна декларация комисарят по човешките права в СЕ Томас Хамарберг и специалният докладчик на ООН за правото на прилич-

но жилище Милун Котари посочват, че правата на ромите да имат жилище се погазват в много европейски държави. "Сегрегацията и практиката да се създават гета в жилищната сфера изглежда се разширяват и пускат корени", заявяват те.

Двамата споменават за все повече оплаквания по този въпрос в много европейски стра-

ни, като конкретно са цитирани Албания, Босна и Херцеговина, България, Испания, Руската федерация, Унгария, Ирландия, Италия, Румъния, Чехия, Великобритания, Сърбия, Словакия, Словения и Турция. В повечето случаи оплакванията са за прогонване на ромски общности и семейства в нарушение на нормите за човешките права. /АФП/

ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕГРАЦИЯ

На крачка от ромските махали

от стр. 1 • **ГРОМОВЕНГАР**

В потъналата в червено зала на Червената къща имаше по-малко от 40 души, дошли да се срещнат с кандидат-кметовете на райони в София, да си говорят с тях за политиката, ама такава, каквато е тя за ромите...

Още звучат в ушите ми мефистофелските внушения на другаря Велко, който непосредствено след избора на една наша общоромска конференция в далечната 1992 година ми прошепна: "Внимавай, пак ти набутаха свои хора." Последствията от моята наивност, пък и защо не вироглавство, са печално известни, доста популярни. Но! От това не последва нищо добро. Напротив, ние тъй и не намерихме сили, кураж, воля да поведем своя си общоромски дебат. Все чакаме друг да поведе нашето хоро и едва тогава си даваме сметка, че някои от нас доста по-добре биха могли да го водят.

В случая се налага елементарния въпрос - тъй ли между всички роми, живеещи в София, не се намери нито един, който да заслужава нашето доверие? Или иначе

загаден - пак ли всеки от тези кандидати нероми има повече достойнства от първите ни водачи, за да подминаваме със селско високомерие въпроса за кандидата ром?

Този въпрос има още един вариант обрънат пряко към мнозинството, към управляващите - ако националната, държавната политика се примирава с факта, че едни или ономно ромско население не може да излъчи свои национални представители, които да поделят отговорността за състоянието на общността, не обричаме ли ромите на пасивност, недостатъчна ангажираност с проблемите на нацията? Не им ли внушаваме ролята на квартиранти, чиято последна грижа са общодържавните дела?

А опит за промяна в това отношение има. И Унгария, и Румъния, а вероятно и други държави, имат квотно ромско представителство в парламента, в по-високите етажи на властта, за което се борят помежду си. Така се създават условия за вътрешно развитие, конкурентно развитие. А ромите, привлечени

на работа в управлението, са възможно най-квалифицираните, най-високообразованите, най-опитните. Тяжното издигане и снемане се свързва и с резултатите от дейността им, и с оценката на общността. Още нещо много важно - няма как да крият етническата си принадлежност и щом израснат в кариерата да побързат да потулят корените си. А общество, което създава условия кариерното развитие на човек да се свързва с етническия му произход, едва ли може да претендира за принадлежност към света на демокрацията.

И все пак, политическият дебат в Червената къща успяваше да вмести своите теми в потока на извънредните ми мисли и да поражда нови, не по-малко тревожни акценти. Николай Спасов, кандидат за кмет на Възраждане, сподели, че за него истинският успех ще дойде, когато поне няколко

ромски деца от сегрегирания училище се вляят нормално, т.е. без да изостанат решително, в развитите училища. И той е педагог, с филологическо образование. Вероятно никогата няма да може да си представи как изглеждат ромските деца отличници, първенци на випуска? А ромски преподаватели, професори? Кой да му каже?

Рома е горд човек и който каже, че може да го мотивира с кифла и мляко, значи не познава ромите, такива бяха думите на Любомир Теохаров, кандидат за кмет на Красна поляна. В квартала има потомствена безработица, тревожи се той. Около 70% са безработните, как тези хора да се почувстват необходими, значими? Разсъждава на глас представителя на Движение Гергьовден. Ако стане кмет, вероятно няма да забрави да попита министър Масларова кога безработицата сред ромите ще

стигне средната за страната - 7,6 %? Или ромската безработица не влиза в сметките на министъра на труда и социалната политика. Случайно ли ромите от репортажа на Райчо Чапразов, проектиран същата вечер, все се оплакват - "Нямаме работа", "Като ни видят, че сме от боята и..." Кандидатът за кмет на район Слатина Азоп Овагинян, втори мандат, не чака въпрос, за да направи изявлението: "Не може в един европейски, столичен квартал да няма канализация, водопровод, както е в Хр. Ботев".

Тогава отляво го подпря водещият Георги Коритаров: "А вие какво правите, нали сте кмет...? Отговорът беше, че не е от цял мандат и че вече е влязъл във връзка с фирма, която до края на тази година ще подготви документите и догодина може да се започне работа по канализирането. Овагинян повлече още едно открито

вение, този път на кандидата за кметския стол във Факултета: "Във Факултета също няма канализация за отпадните води. Ако бъде избран, до 1-2 години ще я изградя".

И още, още въпроси. И отговори, които обнадеждават. Нас, техните нови слушатели.

А нали и преди тях в ромските махали имаше кметове? През многото години тъй ли те не направиха нищо за тази жестока безработица, както казва един от героите на Райчовия репортаж, не знаеха ли че ромските махали тънат в мръсотия, защото там боклукът се събира на няколко седмици, защото там няма канализация и децата, болните и гладните, са много.

Това, вярвам, не изненадва организаторите Отворено общество и Национален демократичен институт, те знаят много за ромите.

Васил ЧАПРАЗОВ

Това е улица "Мургаш". От пръв поглед можете да разберете, че се намира в ромски квартал, в случая - кв. "Лозенец", Стара Загора. Кварталът съществува от 1962 година, но едва преди няколко години тази улица бе канализирана. Въпреки всичко, дотук добре. Въпросът обаче е друг - това улица ли е, или каишишка тренировъчна зона?!